

בית הדין הצבאי המחוזי

במחוז שיפוטי מרכז

סא"ל שחר גרינברג - שופט

בפני:

(ע"י ב"כ, סגן אירנה בוצ'צ'קי)

בעניין: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, עו"ד נחמני פיינבלט)

ח/XXX רב"ט ל' נ'

הכרעת - דין

על פי הודאתו, מורשע הנאשם בעבירות הבאות:
סיוע לניסיון החזקת סם מסוכן, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, וסעיפים 31 ו-25 לחוק העונשין.
שימוש בסם מסוכן, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים, לפי סעיפים 127א ו-250א לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;
בהתאם לכתב האישום המתוקן ולפרטים הנוספים.

- **ניתנה היום, 02/11/2017, י"ג חשון תשע"ח, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.**

שופט

גזר-דיןרקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן שייחס לו שלושה פרטי אישום:
סיוע לניסיון להחזקת סם מסוכן, לפי סעיף 7 (א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 וסעיפים 25 ו-31 לחוק העונשין.
שימוש בסם מסוכן, לפי סעיף 7 (א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים, לפי סעיפים 127 א ו-250 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.
2. כמו כן, הודה הנאשם במסמך פרטים נוספים (ת/1), ממנו עלה כי הנאשם התגייס לצה"ל ביום 8/2/2016 ומשרת כטכנאי הנעת גנרטורים, החקירה בעניינו של הנאשם נפתחה בעקבות מידע מודיעיני בדבר סחר בסמים מסוכנים, בחקירתו הודה הנאשם במיוחס לו בכתב האישום והוא מוחזק במעצר מיום 4/9/2017.

ראיות לעונש

3. תדפיסו האישי של הנאשם הוגש על ידי התביעה (ת/2) ממנו עלה כי הנאשם סיים בהצלחה טירונות וקורס מכונאי גנרטורים, ולחובתו מספר מועט של הרשעות בדין משמעותי.
4. ההגנה הגישה חוות דעת מפקדו של הנאשם, סרן דניאל לוי (ס/1) ממנה עלה כי הנאשם משרת מזה כשנה וחצי בתפקיד הנעה וגנרטורים בגדוד XXX, מוכיח את עצמו בתפקיד ומראה נכונות רבה לבצע אותו על הצד הטוב ביותר, עוד צוין כי הנאשם בולט לחיוב גם בבט"ש וגם בעת אירועים ותרגילים. צוין כי הנאשם מראה מחויבות לתפקיד והתנהגות טובה למרות בעיותיו בבית, והוא רתום למשימותיו.
5. ההגנה הגישה תעודת פטירה של סבתו של הנאשם, אשר הלכה לעולמה בחודש אפריל 2017 (ס/2).
6. עוד הוגשו לבית הדין מסמכים על אודות מצבה הכלכלי של המשפחה, ומסמך בנוגע לקשיי לימוד והתנהגות מהם סבל הנאשם כתלמיד (ס/3).

7. במסגרת ראיות ההגנה העיד **מפקדו הישיר של הנאשם**, רנ"ג דוד נועמה. רנ"ג נועמה מסר בעדותו כי הנאשם משרת תחת פיקודו כשנה וחצי, מדובר בחייל ממושמע אשר מבצע את תפקידו על הצד הטוב ביותר חרף מצבו הכלכלי הקשה בבית. העד ציין כי המחלקה בה משרת הנאשם אחראית על ביצוע טיפולים שוטפים במרחב יהודה ושומרון לאורך שעות ארוכות, במשך כל השבוע. העד מסר כי בעיותיו מבית של הנאשם ידועות, הוא קיבל חופשה מיוחדת על מנת לסייע למשפחתו, ומטופל על ידי מערך התש. העד הוסיף כי לאחר מות סבתו של הנאשם ניכרה השפעה רגשית עליו. לשאלת התובעת, אישר המפקד כי כאשר נדרש הדבר, מוקפץ הנאשם מביתו לצורך תפקידו.

טיעונים לעונש

8. **הצדדים** הציגו לבית הדין **הסדר טיעון חלקי**, בו ביקשו להטיל על הנאשם עונשים מוסכמים הכוללים הורדה לדרגת טוראי, פסילת רנצ"א למשך 6 חודשים בפועל ומאסר מותנה.

9. לגבי עונש המאסר בפועל נחלקו דעות הצדדים. התביעה ביקשה להטיל על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל, וההגנה ביקשה להסתפק בשלושה חודשי מאסר בפועל, כאשר חודשיים מהם בכליאה ממשית וחודש אחד בעבודות צבאיות.

10. **התביעה** עמדה על כך כי חרף העובדה שקיים שוני בין האירועים המתוארים בכתב האישום, הרי שיש ביניהם חוט מקשר מבחינת סמיכות הזמנים ואופי העבירות, ולכן על אף שניתן להתייחס אל כל אחת מהעבירות כאירוע שונה, ביקשה התביעה כי יוטל על הנאשם עונש כולל בגין כל העבירות בהן הורשע. התביעה עמדה על הפגיעה בערך החברתי של בטחון בריאות הציבור כתוצאה משימוש בסמים, כאשר כל חוליה בשרשרת העברת הסם תורמת לפגיעה זו. הודגש כי הנאשם עצמו עשה שימוש בסמים ואף סייע לאזרחים אחרים שהתעניינו ברכישת סם מסוכן מסוג קנאביס, בניסיון להחזיק בסם האמור, כאשר מסר לידיהם מספר טלפון של סוחר סמים, ממנו נהג לרכוש הנאשם סם מסוכן. התביעה עמדה אף על הפגיעה של מעשי הנאשם במשמעת הצבאית גם בשל סירובו למסור דגימת שתן לצורך גילוי שימוש בסמים מסוכנים.

11. התביעה ציינה כי אמנם הנאשם לא הורשע בעבירה של תיווך בסם מסוכן, אך מהות מעשיו היא כי הוא ביקש לסייע לניסיון לביצוע עסקה כלשהיא בסם, כעולה מנסיבות האירוע כמפורט בכתב האישום. עוד עמדה התביעה על

שיקולי חומרה נוספים במעשי הנאשם, והם עירוב אזרחים במעשיו וכן העובדה כי במסגרת תפקידו יכול היה להיקרא בכל עת לבסיס כאשר הוא תחת השפעת הסמים המסוכנים אותם צרך. התביעה סברה כי יש לתת את הבכורה לשיקולי הגמול וההרתעה משלא עלו שיקולי שיקום מצד הנאשם.

12. התביעה הפנתה לרמת הענישה הנהוגה בעבירות בהן הורשע הנאשם, וטענה כי על פי רמת ענישה זו על בית הדין לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל הולם בשים לב לנסיבות החומרה העולות במקרה של הנאשם-שהיווה חוליה בשרשרת הפצת הסם כאשר ברי כי מטרת הנאשם הייתה לסייע בביצוע עסקה בסמים מסוכנים.

13. ההגנה עמדה על כך שיש להתייחס לעבירה שייחסה המאשימה לנאשם בפרט האישום הראשון לפי כותרתה-סיוע לניסיון להחזקת סם מסוכן-ולא כפי שציינה התובעת בטיעוניה, על פיהם יש לראות בנאשם כמי שסייע לניסיון לביצוע עסקה בסמים, ולכן גם אין מקום להשוות את האירוע הנדון לתיקים בהם נדונו מעשי תיווך, מבחינת רמת הענישה הנהוגה. עוד צוין כי פרט האישום הראשון עניינו אירוע סוציאלי בו ביקש הנאשם לסייע לחבר מהישוב, ולא חיילים, ללא כוונת רווח כלכלי. לגבי פרט האישום השני, צוין כי נסיבות השימוש העצמי של הנאשם נעוצות במות סבתו והתמודדות של הנאשם עם הצער באמצעות בריחה אל השימוש בסמים. לגבי פרט האישום השלישי, שעניינו סירוב להיבדק לצורך גילוי שימוש בסמים מסוכנים, צוין כי הטעם לסירוב נעוץ באירוע טראומתי בילדותו של הנאשם, וממילא יש לייחס לסירוב האמור משקל נמוך משהנאשם הודה בשימוש עצמי בסמים במספר הזדמנויות.

14. ההגנה עמדה על נסיבותיו האישיות הקשות מבית של הנאשם, קשיו הכלכליים של משפחתו, מות סבתו, אשר היא זו שגידלה אותו מינקות ועד בגרות, ומותה היווה נקודת שבר עבור הנאשם. הוטעם כי הנאשם שירת שירות חיובי לאורך תקופה משמעותית והסניגור הפנה לחוות דעת מפקדי הנאשם אשר שיבחו את תרומתו הטובה של הנאשם. עוד ביקשה הגנה להתחשב במועד מתן גזר הדין, כאשר הטיעונים לעונש נשמעו ערב יום הכיפורים. צוין כי הנאשם הודה בכתב האישום, לקח אחריות וכלל הנסיבות מצדיקות הסתפקות בענישה אשר לא תכתים את הנאשם ברישום פלילי מלא, ועם זאת תהלוך את מעשיו על ידי הטלת ענישה ברף העליון של הרישום הפלילי המופחת-שלושה חודשי מאסר בפועל, מהם חודשיים בכליאה ממשית וחודש אחד בעבודות צבאיות.

15. **בדברו האחרון**, ביקש הנאשם התחשבות בעונשו, וציין כי החל לעשות שימוש בסם בעקבות מות סבתו, הוא מצטער על כך, הוא משרת בצה"ל על הצד הטוב ביותר ומעוניין להמשיך בכך.

דיון והכרעה

16. בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין(תיקון 113), התשל"ז-1977, גזירת

העונש נעשית על ידי בית הדין בהתאם לעקרון המנחה בענישה, הוא עקרון ההלימה-קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה בו הורשע הנאשם תעשה בראי עקרון ההלימה האמור, תוך התחשבות **בערך החברתי** שנפגע מביצוע העבירה, **במידת הפגיעה** בו, **במדיניות הענישה** הנהוגה **ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**.

17. התביעה ביקשה כי יוטל עונש אחד על הנאשם בגין כל המעשים שביצע, חרף

העובדה כי קיים שוני בין האירועים, אולם קיים חוט מקשר ביניהם מבחינת סמיכות הזמנים ואופי העבירות. ההגנה הסכימה לכך. בעניין זה אציין כי אמנם קיים פער מהותי בין סוג העבירות, הגם שכולן קשורות לעולם הסמים: עבירה אחת עניינה סיוע לניסיון של אזרחים להחזיק בסם מסוכן באמצעות הפנייתם למספר טלפון של סוחר סמים; עבירה שניה עניינה שימוש עצמי של הנאשם בסם מסוכן; עבירה שלישית עניינה סירוב למסור דגימת שתן בחקירה במצ"ח לצורך גילוי שימוש בסמים. עם זאת, בהתאם למבחן "הקשר ההדוק" הבורח, בין היתר, את הקשר בין המעשים, רצף ההתנהגות, קיומה של סמיכות זמנים בין המעשים ובחינה האם המעשים הינם חלק מאותה תכנית עבריינית-ניתן לקבוע כי מדובר באירוע אחד וכי בין העבירות קיים "קשר ענייני הדוק ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת" (ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל(טרם פורסם, 17.03.2016), בפסקה 26; ע/22/17 טור' ו' א' נגד התובע הצבאי הראשי, פסקה 18(2017)).

18. על הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה מעבירות סמים מסוכנים נכתב רבות

בפסיקת בתי הדין הצבאיים, שם צוין כי עבירות סמים מסוכנים על ידי חיילים במהלך שירותם הצבאי פוגעות ביכולת התפקודית של הצבא בכלל, ושל החייל ויחידתו בפרט. הפגיעה אינה רק במשמעת הצבאית במובנה הצר, אלא בכושרו, חוסנו ומוכנותו של הצבא, במובנם הרחב(ע/51/12 התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט פרץ(2012)).

19. בנסיבות מעשי הנאשם, נפגע גם ערך חברתי רחב יותר, של פגיעה בביטחון בריאות הציבור, שעה שהנאשם היה מעורב בעבירה שעניינה סיוע לניסיון החזקת סם מסוכן, בנסיבות בהן הנאשם העביר לאזרחים, אשר התעניינו ברכישת סם מסוכן מסוג קנאביס, מספר טלפון של סוחר סמים, ממנו נהג הנאשם לרכוש סם מסוכן, ואף הדריך אותם לציין בפני סוחר הסמים כי "ני מאחיטוב שלח אותם".
20. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה מצביעות על הנאשם כמי שעולם הסמים אינו זר לו. הנאשם עשה שימוש בסם מסוכן מסוג קנאביס בכ-7-8 הזדמנויות, במהלך מספר חודשים, ואף הפנה אזרחים לסוחר הסמים ממנו נהג לרכוש סמים מסוכנים. הנאשם ציין כי עשה שימוש בסם המסוכן בעקבות מות סבתו ועל מנת להתמודד עם הצער בו היה שרוי. אין בכך כדי להצדיק עשיית שימוש בסמים מסוכנים ללא היתר, ובוודאי שאין בכך כדי להסביר את מעורבות הנאשם בהפניית אזרחים אחרים לסוחר הסמים ממנו נהג לרכוש סמים, לאחר שאלה הביעו עניין ברכישת סם מסוכן מסוג קנאביס.
21. נסיבה לחומרה נוספת היא הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה(סעיף 40ט(א)(3) לחוק העונשין) נוכח תפקידו הצבאי של הנאשם, אשר מעדות מפקדו של הנאשם בבית הדין עלה כי נוכח תפקידו, עשוי היה הנאשם להיקרא מביתו בכל זמן, כאשר היה בהשפעת סם מסוכן אותו צריך קודם לכן. התנהגות זו מצד הנאשם מצביעה על תעוזה וזלזול כלפי נורמות ההתנהגות בצבא והכללים המתחייבים בו(השוו ל-ע/58/15 התובע הצבאי הראשי נ' סמל זוהר (2016)).
22. בנוסף, סירב הנאשם למסור דגימת שתן לצורך גילוי שימוש בסמים מסוכנים. חרף הסברו של הנאשם, יש במעשה זה כדי להטיל צל כבד על הנאשם ולהעלות חשד שהשימוש בסמים על ידו לא פסק בחודש יולי 2017, כפי שמסר בהודאתו, אלא המשיך עד ליום מעצרו, חשד שיכול היה להתבסס על תשובה חיובית לבדיקת דגימת שתן, אותה סירב הנאשם למסור, כאמור. בכך, פגע הנאשם ביכולת המשטרה הצבאית לגלות שימוש בסמים של חיילים בצה"ל.
23. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות סמים בצבא הינה מחמירה, נוכח מלחמת החורמה שמנהל צה"ל נגד עבירות סמים שמבוצעות על ידי חייליו, מתוך מטרה למגר את הרעה החולה אשר פוגעת פגיעה של ממש בתפקוד הצבא, מוכנותו, כושרו, חוסנו וכתוצאה מכך גם בביטחון המדינה. נוכח זאת, נוקטים בתי הדין הצבאיים מדיניות ענישה עקבית לאורך שנים, אשר מיושמת

בהלכות בית הדין הצבאי לערעורים, ומבטאת רמת ענישה מחמירה של עונשי מאסר ממושכים לריצוי בפועל ובכליאה ממשית(ראו ע/58,36/17 **טוראי קלמי נ' התובע הצבאי הראשי**, (2017)).

24. בשקלול מידת הפגיעה בערכים החברתיים האמורים, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה וברמת הענישה הנוהגת, מצאתי כי **מתחם הענישה ההולם** למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין **150-90 ימי מאסר בפועל**, לצד עונש מאסר מותנה, פסילת רנצ"א לתקופה ממושכת והורדה לדרגת טוראי.

25. יוטעם, כי לא מצאתי כי התקיימו נסיבות המצדיקות סטייה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום או מטעמים של הגנה על שלום הציבור.

26. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, התחשב בית הדין בהודאתו של הנאשם באשמה, הבעת חרטה, חיסכון בזמן שיפוטי, שירותו הצבאי החיובי כעולה מחוות דעת מפקדיו (ס/1), עברו הנקי ונסיבותיו האישיות (ס/2), (ס/3), ובעובדה כי לא ידוע האם בסופו של יום קיבלו לידיהם האזרחים את הסם שאותו ביקשו לרכוש בסיועו של הנאשם.

27. בית הדין החליט שלא למצות את חומרת הדין עם הנאשם, נוכח נסיבותיו האישיות, כפי שעלו בדיון, הגם שאין בהן כדי להצדיק עשיית שימוש בסמים מסוכנים ללא היתר, ועל אף שהנאשם לא העיד בפני בית הדין, באופן שניתן היה לעמוד על הנסיבות שהביאוהו לביצוע העבירות בהן הורשע.

28. על אף כל האמור, נוכח צבר מעשיו של הנאשם, וטיב העבירות בהן הורשע, מצאתי כי עניינו של הנאשם נופל באופן ברור לגדרם של המקרים המקיים הצדקה שלהרשעתו ילווה רישום פלילי מלא, ואין מקום להיעתר לבקשת ההגנה בעניין זה(השוו ל- ע/58,15/15 **התובע הצבאי הראשי נ' סמל זוהר**(2016)).

29. בית הדין שקל במסגרת גזירת הדין אף את העובדה כי נמצאים אנו בחודש תשרי, סמוך לימי הסליחות והרחמים, כאשר למועד זה יש בכדי להקל, ולו במעט, בעונשו של הנאשם(השוו ע/91,93/14 **התובע הצבאי הראשי נ' טור' רון גבאי**(2014); ע/96/14 **התובע הצבאי הראשי נ' טור' מזל עזרא**(2014)).

סוף דבר

30. בשקלול כל השיקולים והנסיבות שפורטו לעיל, הריני גוזר על הנאשם את העונשים המצטברים הבאים:

א. מאה (100) ימי מאסר לריצוי בפועל, שיימנו החל מיום מעצרו של הנאשם.

ב. שישים (60) ימי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

ג. שלושים (30) ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה לפי סעיף 127א לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, או עבירה של אי קיום הוראות המחייבות בצבא לפי סעיף 133 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 בגין אי קיום פקודת מטכ"ל 33.0220 למעט בגין שתיית משקה משכר.

ד. פסילה מקבל או החזק רשיונות נהיגה מכל סוג שהוא, למשך שישה (6) חודשים בפועל, החל מתום נשיאת תקופת המאסר כאמור בסעיף א', לעיל.

ה. הורדה לדרגת טוראי.

- זכות ערעור כחוק.
- ניתן והודע היום, 3/10/2017, י"ג בתשרי התשע"ח, בפומבי ובמעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים.

שופט